

25 let

**Základní škola speciální
Rooseveltova**

1982 – 2007

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ
ROOSEVELTOVA 8
160 00 PRAHA 6**

► Slovo na úvod

Ve Stromovce – Vánoce 2006

Co by mělo zaznít v úvodu tohoto sborníku - představení, vzpomínání, shrnutí, poděkování, nové vize..?

To vše patří do krátkého ohlédnutí za dobou existence Základní školy speciální v Praze 6 - Bubenči.

Škola byla založena před 25 lety (v roce 1982) jako pomocná škola v Praze, připravena vzdělávat žáky s mentálním postižením. Tehdy to byli hlavně ti, kteří nestačili nárokům zvláštní školy.

Speciální školství v 80. letech minulého století nebylo příliš profilováno a ocitalo se na okraji společenského zájmu. Umístění dítěte do pomocné školy se považovalo

za nejhorší řešení a často se stávalo postrachem pro rodiče takto postižených žáků.

Ti, kteří do pomocné školy přece jen chodili, však byli z těch šťastnějších.

S mnohými dětmi s mentálním postižením speciální školství vůbec nepočítalo.

Rozhodnutí o zbavení povinnosti školní docházky bývalo vydáváno často a rychle, což v praxi znamenalo, že těmto dětem byla možnost školního vzdělávání zcela odepřena.

Na takovém pomezí se formovala škola v Rooseveltově ulici.

Dodnes zde škola sídlí, v příjemné čtvrti, v útulné vile s krásnou zahradou...

Za 25 let se však velmi změnila.

Tento sborník chce připomenout, čím vším může projít jedna škola

na pozadí rozsáhlých změn v oblasti speciální pedagogiky, školství, legislativy...

na pozadí velkých změn ve společnosti, v myšlení, v přístupu k lidem s postižením...

► Vzpomínky po 25 letech společné cesty

Je to už 25 let, ale stále na ten moment nemohu zapomenout. Je konec srpna a poprvé vstupují do Rooseveltovy ul. č. 8, nově otevřené pomocné školy, která se připravuje na svůj první školní rok 1982-83.

Za dveřmi mě ohromuje interiér, který vůbec nepřipomíná školní prostředí, dýchá laskavostí a nutí mě k otázce: Kdo tu žil? Pro koho byl domovem? Podaří se nám toto místo proměnit a dát mu nový smysl?

Začínám se těšit na děti, cítím závazek k půvabu a vřidnosti prostředí a mám chuť se pustit do tohoto dobrodružství.

Až později jsme se dozvěděli, že osud majitelů vily byl tragický. Rodina ing. Arthura Steina totiž zahynula v roce 1942 v koncentračním táboře, po válce nebylo dědiců a dům připadl státu. Potom se z něj stal rodinný dům i Domov mládeže.

Stoupám po schodišti a v ředitelně mě vítá milá paní ředitelka Anna Vávrová. V tu dobu ještě nevím, že s ní a pod jejím vedením prožiji 10 let plných pedagogického optimismu, hledání, tvoření, ale i nesmyslných politických tlaků té doby. Její zásluhou však tím škola nebyla dotčena tolik jako jiné školy, protože ona dokázala mnohé obhájit a rozhodnout. To ovšem bylo dáno i tím, že se vzdělávání dětí s mentálním postižením nacházelo na okraji zájmu společnosti.

Postupně se seznamuji s ostatními členy pedagogického sboru, dostávám do rukou osnovy pomocné školy. Pročítám seznamy žáků a těším se na setkání s nimi. Zároveň ale trochu propadám nejistotě. Co nás všechny čeká? Porozumíme si, najdeme k sobě cestu a budeme tu spolu rádi? K 1. září 1982 je do školy zapsáno 55 žáků rozdělených do šesti tříd, 4 jsou umístěny ve škole Rooseveltova a 2 na detašovaném pracovišti v Břevnově.

Teď po letech se probírám školní kronikou a vzpomínám na mnoho dětí, jejich humor, osobitost, schopnost být druhému kamarádem, je-

1. pedagogický sbor 1982

jich vlastní chuť vědět a poznávat. Vzpomínám ale i na rok 1989, který tolik změnil i naši práci a přinesl dobu nových možností a nápadů, které se mohly a směly uskutečnit.

Koncem roku 1992 odešla do důchodu paní ředitelka Vávrová a na její místo nastoupila paní ředitelka Eva Klířová. Obměnil se pedagogický sbor, nové paní ředitelce se podařilo sestavit nadšený tým lidí, kteří byli schopni spolupracovat, vytvářet dělnou a přitom veselou atmosféru. Škola, která mohla navázat na všechno dobré z předchozích let, dostala nový náboj a procházela postupně velkými proměnami. Eva Klířová s velkou citlivostí vystihla, že děti potřebují nejen vzdělání ze školních lavic, ale že mají zároveň nárok i na všechno, co mají jejich vrstevníci. Začali jsme tedy jezdit k moři a hrát divadlo, děti se začaly na horách učit lyžovat. Na letních, téměř skautských táborech stanovaly, jezdily na lodičkách a na kole, párkrát jsme na člunech dokonce sjízděli Berounku.

Postupem času jsme se naučili dávat přednost věcem radostným, rozlišovat věci významné a méně významné, věci důležité a postradatelné.

Běžely roky, škole se podařilo vytvořit odvažné programy a postarat se o žáky po celý den, od ranního společného zpívání až po odpolední aktivity. To ale nebylo jednoduché. Snažili jsme se, aby všechny pedagogické vize a snahy směřovaly k rozvoji dětí a zároveň přinášely radost a uspokojení. Uteklo to. Školní docházku ukončilo během 25 let 150 žáků (v tomto roce je jich v deseti třídách zapsáno 67) a já už po všech těch letech znám odpovědi na položené otázky. Ač to často bylo cestou pokusů a omylů a cestou spletitou, porozuměli jsme si. Ač jsme kolikrát hledali, cestu k sobě jsme našli a jsme tu spolu rádi.

Marie Harantová

Škola v roce 1993

Základní škola speciální zajišťuje vzdělávání a výchovu žákům s mentálním postižením v rozsahu lehkého až těžkého stupně mentální retardace, s diagnózou dětský autismus, s poruchami psychomotorického vývoje a dalšími specifickými poruchami učení.

► Škola DNES

(podklad k výroční zprávě za rok 2006/07)

Cílem výchovně vzdělávacího procesu je připravit žáky školy na život v dospělosti v běžné společnosti. Důraz je kladen na rozvíjení duševních a tělesných schopností žáků. Školní vzdělávací plán rozpracovává metodiku k osvojování základních vědomostí, dovedností a návyků, potřebných k dosažení maximální možné míry samostatnosti jednotlivého žáka.

Základním principem je individuální přístup k žákům, respekt k jejich osobnosti a zohlednění specifických vzdělávacích potřeb. Žáci se vzdělávají podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou sestavovány na každý školní rok, vycházejí z aktuální situace žáka, stanovují reálné cíle i konkrétní vzdělávací obsahy. Jedním ze závažných úkolů základní školy speciální je vybavit žáky triviem základních vědomostí a dovedností, tzn. naučit je základům čtení, psaní a počítání, které by mohli využít v praktickém životě a v sociální orientaci.

Ve školním roce 2006/07 navštěvovalo školu 60 žáků, dalších 7 žáků mělo v tomto roce individuální vzdělávání.

V hlavní budově v Rooseveltové je umístěno 5 tříd, z toho dvě třídy se speciálním vybavením a prostorovým uspořádáním pro výuku žáků s diagnózou autismus.

V Základní škole Emy Destinnové v Českomalínské ulici je umístěna třída, jejíž programem je sociální integrace žáků speciální školy v prostředí běžné školy.

V nově rekonstruovaném prostoru v Alžírské ulici jsou nyní 4 třídy, z toho 1 zcela nová třída rehabilitační pro vzdělávání žáků s těžkým kombinovaným postižením.

Výchovně vzdělávací programy a projekty ve školním roce:

- Systematická výuka žáků s diagnózou autismus ve 4 třídách
- Rozšířená výuka pro žáky vyšších da, fyzika se zaměřením na praktické využití
- Projekt skupinové integrace žáků jedné třídy v základní škole
- Nové výchovně vzdělávací programy pro žáky s kombinovaným postižením
- Rozšíření alternativní komunikace o jazyk MAKATON a jeho praktické využití ve výuce.

Eva Klípková

► Naplněný sen

Když jsme se (několik spolužaček z Pedagogické fakulty) po ukončení studií loučily s myšlenkou, že bychom v budoucnu rády učily v jedné škole a tu bychom si utvořily podle svých představ, netušily jsme, jak se sny mohou plnit. Školu v krásném místě první našla jedna z nás a později tu zakotvilo všech 6 ostatních spolužaček. Já jsem začala učit - tehdy ještě v pomocné škole - v roce 1990. Vzpomínám na den, kdy jsem poprvé vkroči-

Ve třídě „A“

Alice po letech se svými spolužačkami

la do budovy školy. S trochu zatajeným dechem jsem vnímala její zajímavý exteriér i interiér, krásnou zarostlou a ztichlou zahradu.

Žáci ve škole byli rozděleni podle věku do čtyř tříd, každou třídu navštěvovalo asi 10 žáků, vyučování probíhalo zásadně frontálně, žáci seděli ukázněně v lavicích.

Každá vyučovací hodina trvala celých 45 minut a poté následovala jen formální pětiminutová přestávka. Před obědem vychovatelky převzaly žáky od učitelky a „hlídaly“ je do odchodu domů. Školní docházka byla devítiletá, pokud však měli žáci nějaké problémy a nebyli schopni plnit osnovy, škola se s nimi „rozloučila“. Prostě škola jako každá jiná.

Od té doby uplynulo již 17 let. Život v naší škole se velmi proměnil. Žáci jsou rozděleni do tříd podle svých schopností, ve třídě vyučuje učitel a pomáhá mu asistent.

Jednotliví žáci odcházejí s odbornými učiteli

na individuální výuku – arteterapii, počítačovou výuku, logopedii, plavání, atd. Během dopoledního vyučování je jedna půlhodinová přestávka, kterou žáci tráví na zahradě, po které se s chutí probíhají, či zde příjemně relaxují. Rovněž se velmi proměnila činnost odpoledních aktivit. Žáci jsou zařazováni do různých druhů kreativních činností či terapií – např. dramatické výchovy, keramiky, muzikoterapie, kapely, turistického kroužku, sportovního kroužku, hipoterapie. Každým rokem v zimě jezdíme s dětmi na hory, začátkem léta k moři – letos jsme byli již po sedmácté.

V dnešní době se mi již dech netají nad nově zrekonstruovanou budovou ani nad krásně udržovanou zahradou, ale nad tím, že je nám všem tady i po letech dobře – dětem i dospělým.

Teď už vím, že některé představy a sny z mládí se dají naplnit.

Alice Víchová

Ze života absolventky pomocné školy

► Můj život

(Bára B)

Dobrý den. Jsem Bára B. Dělán v životě různé věci.

Mám práci – pracuji na Fakultě humanitních studií. Tu práci mi pomohl najít táta. Já tam vytírám. Když tu práci udělám dobře, vedoucí mě pochválí. Ze začátku jsem to dělala pomalu, teď je to tak půl na půl.

Pracovala jsem už předtím. Pracovala jsem v knihovně, v pekárně, na ministerstvu, potom v Delvitě. Asistenti mi pomohli najít práci. Pomohli mi pamatovat si cestu do práce a z práce domů.

Umím cestu do práce a domů, tu už zvládám výborně. Co jsme dělali spolu, když jsem se cestu učila: nejdříve šli se mnou, potom půl na půl – já byla vepředu, oni za mnou; potom úplně sama a už to bylo. Potřebovala jsem asistentku, aby mi přečetla v metru, na kterou stranu mám jít – na Černý Most nebo na Zličín. Potřebovala jsem jistotu, aby šel ten dotyčný se mnou, aby mi nikdo nemohl ubližovat. Můžu požádat pana řidiče o pomoc. Jezdím z práce domů sama tramvajív a metrem a autobusem.

V pondělí chodím na divadlo. Jezdím tam úplně sama metrem, předtím tam se mnou chodila asistentka. Posiluji, cvičím. Jezdím na kole. Zpívám. Možná budu chodit do sboru. Chodím na Dialogy (víkendový výcvik), kde si povídáme o životě, který bude. Baví mě sejit se s lidmi a povídat si. Bavili jsme se o práci, zdraví. Učím se.

Co dál plánuji? Až odejdu od rodičů, chci bydlet sama. Mluvila jsem o tom doma; teď přemýšlím, co je lepší: jestli bydlet doma, nebo s kamarádkou. Výhoda být doma je, že mi rodiče se vším pomáhají. Nemusím vařit. Musím pomáhat, ale ne sama. V bydlení sama bych si

Bára ve hře Malý příběh ze života hmyzu

musela kupovat jídlo a vařit. Přibližně vím, kolik stojí jídlo. Sama bych si vybírala, co mi chutná, co mi nechutná. S mámou teď vybíráme půl na půl. Asistentka by mi pomohla spočítat peníze a uvařit.

Budu chodit do práce a na Dialogy. Nejvíc plánuji do života svatbu, prstýnek, dítě a byt. Chci se vdát. To asi nepůjde... Potřebuji důchod a práci. Chci pomoci – asistentka přijde ke mně do práce a domluví s mým vedoucím, jestli práci dělám dobře a že mi budou platit. Já to neumím domluvit, ale naučím se. Asistenti mi pomůžou vyplnit žádost. Při bydlení mi můžou pomoci – placení za nájem, elektřinu, vaření.

Služby – musím se naučit najít tu práci, kterou lidé potřebují. Taky školu; já miluji školu, potřebuji se naučit číst, psát, počítat do miliónu. To je důležité, protože do 10 už umím. Chtěla bych studovat zpívání, balet a divadlo.

► Třídy pro žáky s autismem

Dne 1. listopadu 1992 nastal důležitý den pro čtyři děti s tehdy málo známou diagnózou dětský autismus. V Praze 6 v prostorách rehabilitačního stacionáře DaR vznikla první specializovaná třída pro žáky s autismem v České republice. Vše se podařilo díky velikému úsilí skupiny rodičů pod vedením paní Mgr. Michaely Semínové, ke které jsem se na konci září připojila i já. Velikou podporou bylo pochopení tehdejšího obvodního školského úřadu na Praze 6 a vedení Pomocné školy Rooseveltova, které v té době zastupovala paní Mgr. Marie Harantová.

Tato škola přijala nové žáky pod svoji „střechu“.

Okamžitě v roce 1993 jsme společně s rodiči našich žáků založili občanské sdružení STROM, které sdružovalo nejen rodiče a pracovníky školy, ale působila v něm i řada nadšenců a příznivců nového způsobu vzdělávání žáků s touto diagnózou.

Počátky školního vzdělávání byly poznamenány „bojovými“ podmínkami, propůjčené prostory byly poměrně malé a bez dostatečného „technického“ zázemí. Na jejich vybavení a zvelebení nebylo dostatek finančních prostředků, díky pomoci rodičů se leccos podařilo upravit a třídy zařídit z vyřazeného vybavení pomocné školy. Celkově však bylo velmi málo informací o způsobech vzdělávání těchto žáků, nebyla dostupná téměř žádná odborná literatura

o problematice autismu. Postupně jsme některé informace získávali díky občanskému sdružení AUTISTIK, které pozvalo do České republiky několik zahraničních odborníků, z nichž nejvíce si cením přednášky Thea Peeterse. Pro mě osobně byla stěžejní průběžná roční zahraniční stáž v centru autismu v Budapešti, kterou organizovala Nadace Dětský mozek.

V pozdějších letech se podařilo rozšířit a lépe upravit školní prostory, a tak mohly vzniknout 2 třídy celkem pro 12 dětí. Díky užší spolupráci s vedením školy, vznikla další třída pro žáky s autismem v budově Rooseveltova. Do této třídy mohli přecházet starší žáci z původních tříd. Na jejich uvolněná místa se mohli přijímat noví a noví malí žáci. Výuka se díky novým zkušenostem a přísunem informací zkvalitňovala. Začala se používat metoda strukturovaného učení, se kterou však souvisely potřeby dalšího vybavení a úpravy učebních prostor. V této době velmi pomohly dary drobných sponzorů, a to i z řad rodičů a prarodičů našich žáků. Těto pomoci si dodnes nesmírně vážíme a stále děkujeme.

Třídy v Alžbírské ulici prošly v loňském roce komplexní rekonstrukcí, prostor byl rozšířen, bylo přistavěno celé jedno podlaží s veškerým potřebným zázemím.

Vzniklo tak velmi pěkné moderní pracoviště, dokonale uzpůsobené k práci s dětmi s autismem. Při své poradenské práci sleduji každoroční nárůst dětí s touto diagnózou. Je tedy patrné, že potřeba vhodného prostředí pro vzdělávání těchto dětí je nezbytná. Finanční náročnost rekonstrukce bude beze zbytku využita.

Věra Čadilová

Ukázka práce s kartami

Struktura ve třídě pro žáky s autismem

► Detašované třídy základní školy speciální Rooseveltova 8

(V ALŽÍRSKÉ 647, PRAHA 6)

HISTORIE

Třídy v rehabilitačním stacionáři v Alžírské ulici byly založeny z iniciativy rodičů na podzim roku 1992. Byli to rodiče dětí, které byly tehdy „označeny“ za „nevzdělavatelné“. Hlavní myšlenkou byla nejenom možnost vzdělání pro každého, ale také pomoc a podpora rodičům, kteří pro své děti nenašli žádnou možnost vzdělávání, ani vedení při nábviku základních životních dovedností. Cílem vzdělávání mělo být získání co největší míry samostatnosti a posléze přípravy na dospělost dětí s těžkým postižením. Do školy nastoupilo celkem pět dětí (čtyři děti s diagnózou autismu).

Když ve školním roce 1994/95 bylo Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vyhlášeno tzv. přípravné školství, na tomto pracovišti vznikla třída přípravného stupně. Postupně přibývalo dětí a třídy se rozšířily na kapacitu šesti dětí ve třídě, tj. celkem dvanáct dětí. Se vznikem Rehabilitačního vzdělávacího programu v roce 2003 se pracoviště rozšířilo o další třídu, a to třídu rehabilitační, do které byly zařazeny děti s těžkým kombinovaným postižením v počtu šesti dětí, které navštěvují rehabilitační stacionář DAR sídlící ve stejném areálu.

SOUČASNOST

V roce 2007 se podařilo realizovat rekonstrukci stávajících prostor detašovaného pracoviště spojenou s rozšířením kapacity. Vzhledem k této možnosti vznikla další nová rehabilitační třída pro žáky s kombinovanými vadami. Celková kapacita všech tříd detašovaného pracoviště je 24 žáků.

Detašované třídy Základní školy speciální Rooseveltova 8 jsou určeny pro děti s kombi-

Oslava vysvědčení

novanými vadami. Současné pracoviště se skládá ze 4 tříd: 2 třídy pro děti s kombinovaným postižením, především autismem (pracuje se zde podle strukturovaného programu) a 2 třídy rehabilitační (pro děti s těžkým kombinovaným postižením). Jedna z rehabilitačních tříd je umístěna v prostorách rehabilitačního stacionáře Paprsek. Speciální pedagog zde s dětmi pracuje výhradně individuálně. Druhá třída je umístěna v nově zrekonstruovaných prostorách a je plně zapojena do chodu školy a režimu dne.

VÝUKA

Výuka probíhá podle Rehabilitačního vzdělávacího programu s velkým důrazem na individuální rehabilitaci. Pro každé dítě je sestaven **individuální vzdělávací program**. Důraz je kladen na rozvoj sebeobslužných dovedností, komunikačních schopností, sociální adaptability, trénování kognitivních a perceptivních funkcí, jemné i hrubé motoriky, vše s ohledem na individuální schopnosti jednotlivých dětí.

Řízená hra

Obě rehabilitační třídy navštěvují děti se závažným mentálním postižením (v kombinaci s DMO, smyslovými vadami, epilepsií...), které jim neumožňuje vzdělávání na úrovni ZŠ praktické ani ZŠ speciální a jsou proto obtížně zařaditelné do školního vzdělávání. Děti jsou **vzdělávány podle Rehabilitačního vzdělávacího programu**, který zahrnuje smyslovou, rozumovou, výtvarnou, hudební a rehabilitační tělesnou výchovu. Cílem je osvojení některých **elementárních dovedností a návyků**, které jim umožní získat určitou míru soběstačnosti, najít vhodnou formu komunikace s jejich okolím a napomůže rozvoji jejich motoriky. Děti plní v rehabilitačních třídách povinnou školní docházku (10 let).

Organizace práce autistických tříd probíhá dle zásad strukturovaného učení, což zahrnuje speciální uzpůsobení prostoru, časový plán a vizuální strukturalizaci. Výuková struktura pomáhá dětem lépe se orientovat v prostoru a čase.

STRUKTUROVANÉ UČENÍ, VIZUALIZACE

Struktura času – tzv. „časový plán“ (co budeme dělat - rozvrh dne, či delšího časového úseku) pomáhá dětem předvídat události, zlepšuje orientaci v čase, dává odpověď na otázku „kdy“, pomáhá odlišovat jednotlivé aktivity od sebe, vede k větší samostatnosti. Typy vizuální podpory: konkrétní předmět, fotografie, piktogramy, piktogramy s nápisem, nápis, psaný rozvrh, diář.

Struktura prostředí – vytyčení místa pro jednotlivé důležité činnosti během dne (stůl pro individuální práci, jídelní stůl, prostor pro odpočinek, výtvarné činnosti, apod.) pomáhá dětem orientovat se v prostoru, dává odpověď na otázku „kde“.

Strukturované pracovní místo (slouží pro individuální nebo samostatnou činnost):

Pracovní stůl (jasně ohraničené místo), používá se systém zleva doprava a shora dolů (v levé části jsou zadané úkoly), strukturované krabicové úkoly (krabice vnitřně strukturované na několik

Žáci v rehabilitační třídě

Arteterapie

částí - při jednotlivých úkolech uplatňovaný systém zleva doprava dává odpověď na otázku „jak“),

Strukturované činnosti – nácvik konkrétních činností za pomoci procesuálních schémat. Jedná se o vizualizované návody, na kterých jsou postupně znázorněny jednotlivé kroky dané činnosti (např. vaření čaje).

V rámci strukturovaného učení jsou využívány

další podpůrné metody jako je alternativní komunikace, globální čtení a různé formy terapií (arteterapie, ergoterapie, muzikoterapie, kinezioterapie a hipoterapie).

Každá metoda se v průběhu let postupně vyvíjela a zdokonaľovala, aby co nejvíce vyhovovala možností vzdělávání žáků se středním a těžkým mentálním postižením.

Jana Drahotová

► Detašované třídy – domov svaté Rodiny třída F

1995 – 2005,

Třídní učitelka: Mgr. Věra Radová

V Domově svaté Rodiny vznikla v roce 1995 třída F jako další detašovaná třída Pomocné školy Rooseveltova. Byla otevřena pro klienty Domova, kteří neměli možnost využít „povinnosti školní docházky“, a tudíž nebyli dosud vzděláváni.

V době vzniku třídy jsem byla v Domově zaměstnaná jako vychovatelka. Vedoucí Domova, řádová sestra Akvinela, si mě jednoho dne zavolala a řekla mi: „V Domově zřídíme třídu pomocné školy, s ředitelkou školy je to domluvené. Ty na to máš školu, tak tam budeš učit“. A tak jsem se stala učitelkou v Pomocné škole Rooseveltova, v Praze 6.

Na základě dobré znalosti klientů Domova jsem vytypovala žáky do nové třídy.

Zpočátku jsme pro výuku neměli vyhrazenou žádnou místnost. Žáci by se celé dopoledne učit nevydrželi a v budově ani mnoho místa navíc nebylo.

Většina žáků z Domova se začala učit v pozdějším věku, než je obvyklé (v deseti až v sedmnácti letech). Práce ve třídě byla velmi různorodá. V jedné skupině se žáci učili podle osnov počátečních ročníků Pomocné školy. Ve druhé skupině jsem měla několik žáků, kteří zvládali trivium, a jedna žákyňe dokonce potřebo-

Ve dne třída, v noci ložnice

Stěhování žáků do třídy

vala začít dohánět učivo základní školy. Neměla totiž dosud možnost školu navštěvovat. Ale i u ní šlo zprvu učení velmi pomalu.

Ve třídě, umístěné v 1. patře budovy Domova na Petřinách, jsme se učili až do roku 1999. Počítalo se s tím, že po rekonstrukci budovy v Libo-

Pavilon SPC ve Vokovicích

ci se Domov rozšíří a třída se přesune do jeho bezbariérové části. Otevření domu v Liboci se však kvůli nedostatku prostředků odkládalo.

Z žáčků se zatím stali mladí dospělí lidé, a tak se stěhování vozíčkářů do 1. patra stávalo čím dál fyzicky náročnější. Bylo nutné řešit situaci změnou prostoru. Speciálně pedagogické centrum, které při naší škole existuje, tehdy sídlilo v dřevěném pavilonu ve Vokovicích. Budova náležela Školské správě Prahy 6, která vyčlenila pro potřeby SPC několik místností. A jedna z nich ještě nebyla využita: malá místnost (2,5 x 3,5 m) – původně umývárna či sprcha. Udělala jsem z ní tedy svoji třídu.

Během prázdnin se mi podařilo z původně neútulného prostředí, plného bílých kachlíčků a vypadávajících oprýskaných oken, vytvořit docela příjemnou místnost.

Dříve umývárna - pak třída

Stačilo, abych ze zdi vysekala čtyřmetrovou tyč, která nesmyslně vedla napříč celou místností, sešroubovala a natřela okna, kachlíky polepila tenkými dekoračními deskami, odmontovala dvě umyvadla a vydrhla podlahu. „Civilkář“ ze školy mi pomohl vymalovat a v září 1999 mohli žáci z Domova začít dojíždět do třídy v bezbariérovém pavilonu ve Vokovicích.

Pravda, pro dvě vozíčkářky, dva další žáky a mě bylo ve třídě někdy místa opravdu poskrovnu (když jsem potřebovala vyjít ze třídy, musela jsem - k pobavení svých žáků - přelézt stůl), ale cítili jsme se tam všichni dobře a to bylo nejdůležitější.

V průběhu dvou let, které jsme ve Vokovicích strávili, školská správa v pavilonu uvolnila další místnost pro potřeby školy, a tak se třída mohla přesunout do prostorné „zasedací místnosti“. V roce 2001 se moje třída opět stěhovala: tentokrát do nově zrekonstruované budovy Domova svatě Rodiny v Liboci. V těchto prostorách byla třída F až do ukončení školní docházky zapsaných žáků, tedy do června 2005.

Ve třídě F byli zapsaní tito žáci:

Klára Feistová (třídu navštěvovala 9 let)

Simona Freitagová (10 let)

Martina Panáčková (10 let)

Tereza Medunová (10 let)

Lukáš Hrabánek (10 let)

Lenka Kalinová (10 let)

Michal Pružina přestoupil z PŠ Chotoušská (3 roky v naší třídě)

Gabriela Pešková přestoupila z PŠ Lásenice (2 roky v naší třídě)

Daniela Kostková (6 let, v r. 2001 se odstěhovala)

Richard Navrátil (3 roky, pak přestoupil do ZŠ při Jedličkově ústavu)

Václav Zima (2 roky)

Na individuální práci po různě dlouhá období do třídy docházelo ještě dalších 15 klientů. (Braillovo písmo, práce na PC, malování ústy, pracovní terapie, logopedie).

Věra Radová

Slohová práce

► Téma: Jak se učím počítat

(Vyprávění)

Učit jsem se začala v sedmnácti letech. Ze začátku jsem horko těžko zvládala sčítání a odčítání do deseti. Když jsem to konečně pochopila, nastal další problém: přechod přes desítku. Myslela jsem, že se to nikdy nenaučím. Ale Věra byla velmi trpělivá.

Když už jsme zdolaly i to, pustily jsme se do sčítání a odčítání desítek. Uf, to byla fuška. Vždycky, když jsem začala naříkat, Věrka mi z legrace řekla, že bude ještě hůř. A skutečně bylo. Začaly jsme přidávat i počítání s jednotkami.

V tu dobu mě lákalo pořád něco počítat. Ve volných chvílích, třeba když jsem někam cestovala nebo čekala na zastávce, sčítala jsem čísla autobusů, které kolem mě projely. Tak jsem si krátila dlouhou chvíli. Měla jsem hroznou radost, že už mi to jde.

Když jsem konečně pochopila i sčítání a odčítání v oboru do sta, došlo na počítání do tisíce. A to pro mě teprve začalo být zajímavé.

Jednou jsem babičce doma vysvětlovala, jak počítám. Ona pořád nemohla pochopit, proč počítám jiným způsobem, než je obvyklé. Nemám totiž čísla v příkladě napsaná pod sebou, ale vedle sebe. Moje ruce mě nechtějí poslouchat, a tak si nemohu nic napsat. Musím všechno počítat zpaměti. Já se nejdřív poperu se stovkami, pak s desítkami a nakonec přeperu i jednotky. No a je výsledek. S babičkou jsme si tehdy zadaly stejný příklad a počítaly jsme každá po svém. Musela jsem se smát, když pak babička vykulila oči a divila se, že nám oběma příklad vyšel stejně.

Jindy táta doma něco se svým kamarádem počítal a já je poslouchala a v duchu si to, co říkali, přepočítávala. A protože mi to vyšlo jinak, než spočítali oni, ozvala jsem se. Oba se na mě udiveně podívali a když to přepočítali, dali mi za pravdu. Táta na mě byl hrozně hrdý a já jsem byla šťastná, že mohu ukázat, že něco umím.

Lenka ve třídě v Liboci

V současné době jsem se pustila už i do tisíců. V životě by mě nenapadlo, že budu taková velká čísla zvládat. Teď už si dokážu kontrolovat stav peněz i útratu.

Asi před dvěma lety jsem se začala učit násobilku. Začátky byly strašné. Vždycky jsem násobilku některého čísla dostala napsanou na papíře s sebou domů, abych se ji učila. Měla jsem ji nalepenou na stěně nad postelí. Vždycky, když k nám někdo přišel na návštěvu a viděl to, začal mě zkoušet. Připadala jsem si příšerně, protože mi bylo 23 let a násobilku jsem se teprve učila a nešlo mi to.

V současné době už zpaměti násobím i více-místná čísla, ale je lepší, když vidím příklad před sebou napsaný.

Tohle jsem počítala minulý týden. Zkuste si sami, jestli to snadno zvládnete zpaměti:

4276 – 2158

3529 + 5394

476 x 4

Lenka Kalinová, třída F

Detailované pracoviště Domov svaté Rodiny

► Speciálně pedagogické centrum

Pracovnice SPC Vertikála

SPC Vertikála vzniklo při škole v roce 1994. Prostory získalo v suterénu školy, k dispozici mělo z počátku 1 místnost. V počátcích fungování SPC se pracovalo pod vedením Pavly Baxové především na realizaci experimentu MŠMT – integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných základních škol. S přibývajícím počtem takto integrovaných žáků bylo zapotřebí personálního posílení centra o další pedagogické pracovníky.

Ve školním roce 1996/1997 byl škole od školského úřadu pronajat pavilon v Praze 6 Vokovicích. Dřevěný pavilon skýtající úžasné prostorové podmínky jak pro výtvarnou dílnu, tak pro práci centra byl zrekonstruován a zveleben 3 ženami, které v té době v centru pracovaly – Kateřina Thorová (psycholog), Alena Valáková (speciální pedagog) a Simona Šturmová (arteterapeut). Do výtvarné dílny jezdily děti ze školy, zároveň byla tato dílna využívána i absolventy školy v Rooseveltově, kteří zde pod vedením Simony Šturmové vytvořili spoustu krásných soch.

V roce 1998 do centra nastupuje nový speciální pedagog. V této době podává Kateřina Thorová na MŠMT projekt A-centra, jehož klienty mají být rodiny s dětmi s poruchou autistického spektra. Do dílny místo Aleny Valákové nastupuje nový arteterapeut, za kterým nadále dojíždějí děti z Rooseveltovy.

Nakonec se složení A-centra ustálilo na 3 lidech – psycholog, speciální pedagog a behaviorální terapeut. Hlavním cílem bylo zlepšovat péči o děti s autismem či jinými PAS v naší republice. Cílovou skupinou byly tedy rodiny s dětmi předškolního a školního věku z celé České republiky, ojediněle se jednalo i o dospělé klienty.

Hlavní náplní práce A-centra:

- Diferenciální diagnostika poruch autistického spektra
- pedagogické konzultace s rodiči (speciálně pedagogická diagnostika, metody práce s dětmi s PAS apod.)
- sestavování IVP
- individuální práce s dětmi
- supervize v zařízeních
- metodická pomoc učitelům
- psaní doporučení a zpráv
- kognitivně behaviorální terapie

Jelikož poptávka po službách centra postupně přesahovala jeho kapacitní možnosti a pavilon ve Vokovicích pomalu chátral a chátral, vznikla v roce 2000 Asociace pomáhající lidem s autismem (APLA), která poskytuje komplexní péči rodinám s dětmi s PAS a pavilon jsme opustili.

V současné době má centrum k dispozici 2 suterénní místnosti ve škole a pracuje zde 6 pedagogických pracovníků, kteří mají v péči žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (mentální postižení, poruchy autistického spektra), kteří jsou integrováni do škol běžného typu (základní školy, střední školy). Náplní jejich práce je metodická pomoc učitelům a asistentům, sestavování IVP a komunikace s rodinou. Blíže spolupracuje s agenturou Rytmus a APLA Praha a středočeský kraj.

Dagmar Kaslová, Klára Tejmarová

Škola v současnosti

► pracoviště Rooseveltova ul. 8

Naše škola, která byla po mnoho let známa jako škola pomocná, dostala nové označení základní škola speciální.

Jak nás tato změna ovlivnila?

Máme radost z toho, že škola má nový název, pomáhat, podporovat a vzdělávat žáky se speciálními potřebami zůstává stále naším posláním.

Podporujeme všechny děti,

kteří u nás nacházejí pochopení pro své potíže, rádi spolupracujeme s jejich rodiči.

Těší nás především to, že se nám daří žít společně jako velká rodina.

Připravili jsme

návrhy pro školní vzdělávací programy. K vypracování přispěli svými vědomostmi a zkušenostmi všichni pedagogičtí pracovníci. Součástí naší práce jsou však stále také individuální vzdělávací plány, které jsou připraveny pro jednotlivé žáky.

Činnost naší školy je rozmanitá

Specializovaná výuka probíhá v šesti třídách a zúčastňuje se jí 36 žáků.

Vzdělávání v naší škole je určeno pro žáky s lehkým i těžším stupněm mentálního postižení, pro žáky s autismem, pro nemluvící žáky, používáme metody strukturovaného vyučování, metody alternativní komunikace,

někteří žáci jsou vzděláváni podle vzdělávacího plánu ZŠ praktické.

Nabízíme pestrý výchovný program ve školní družině.

Odpolední činnost je zaměřena na muzikoterapii (školní kapela Balónky), na arteterapii (práce ve výtvarné a keramické dílně) a na hipoterapii (jízda na koni po zahradě školy).

Do odpoledního programu patří též dramatická výchova (divadelní soubor Přepestro).

Na tělocvik a sportovní hry docházíme do dejvické Sokolovny.

Organizujeme pravidelné výjezdy a zajímavé školní akce:

- Ozdravné pobyty na horách a u moře
- Letní integrovaný tábor
- Každoroční vystoupení naší školy v Dejvickém divadle
- Vystupování školní kapely Balónky na veřejných akcích
- Masopust
- Zahradní slavnost
- Benefiční koncert pro rodiče, přátele školy a sponzory

Jitka Zimová, Eliška Silberhornová

Zaměstnanci školy na pedagogické radě – duben 2007

Zaměstnanci školy na výjezdní poradě ve Strašičicích – srpen 2007

► Přepestré divadlo

Divadelní soubor Přepestro existuje již třináct roků. Tenkrát jsme jej zakládali s vychovatelem a nadšeným ochotníkem Pavlem Hájkem. Za dobu své existence v naší škole jím prošlo mnoho malých i velkých herců. Vystřídalo se mnoho divadelních her, některé se psaly „na míru“, jiné se přebíraly z literárních či divadelních předloh.

Pavel Hájek a Bára Benyovszká ve hře Oživlé hračky

Soubor Přepestro spoluvytvářeli nejen žáci speciální školy, ale i jejich vrstevníci, sourozenci, osobní asistenti a dobrovolníci. Vše se dělo s velkým nasazením a často jsme všichni žasli nad objevováním jedinečného světa dětských herců. Jak někteří z nich dovedli zahrát svoji roli, jak dovedli předvést radost, udělat vtip i prožít vážnou situaci divadla. A tak se rodila terapie divadlem, skutečná dramaterapie, při které jsme mohli odkrývat své pocity, radosti i bolesti, při které jsme nacházeli nové způsoby vyjadřování a porozumění. Zvláště hlubokými zážitky byly spontánní a emocionální projevy těch, kteří žijí v uzavření, neboť slovy vyjadřovat neumí.

Základ metodické práce spočívá v tvořivé drammatice, která vychází z představitivosti herců, z jejich rozumových, pocitových a prožitkových daností a zejména ze schopnosti hrát si. Postupně se nám v práci divadelního souboru podařilo vytvořit vlastní metodiku, nosné rituály i celé divadelní hry.

Filip Tolón jako Malý princ

A jak se rodí divadelní hra?

Vždy jde přitom o společnou tvůrčí činnost, vymyšlení drobnosti i celků, způsobu nacvičování. Vždy je to období hledání a objevování, zkoumání a zkoušení všech možností zvoleného námětu, období, které přitahuje pozornost malých i velkých herců. Dlouhodobá tvůrčí práce na inscenaci dává prostor k nalezení vlastní poetiky, k různým způsobům vyjádření, k zážitku společně něco dokázat a mít z toho radost.

Plakát na hru Oživlé hračky

Repertoár divadelního souboru Přepestro:

„Jak si kamna o vánocích zakouřila“

/podle Z. Malinského/

„Král a kohout“

/vlastní dramaturgie turecké pohádky/

„Tanec andělů“

/vánoční pastorela/

„O Makaronech, které šly na procházku“

/podle M. Macourka/

„Prasátka a vlk“

/dramaturgie lidové pohádky/

„Slepička Pepička“

/podle J. Žáčka/

„Oživlé hračky“

/původní klauniáda, dívčí a chlapecká verze/

„O mikulášské punčoše“

/vlastní tvorba/

„O zmrzlém králi“

/volné zpracování lidové pohádky/

„O zimní královně“

/vlastní tvorba/

„Jak to bylo na vánoco“

/podle J. Čapka/

„O smutném tygroví“

/podle M. Mikulky/

„O pejskovi a kočičce a jak to bylo na Mikuláše“

/podle J. Čapka/

„O Smolíčkovi trochu jinak“

/vlastní tvorba podle pohádek/

O smutném tygroví

„Hra o malém princí“

/podle A. de Saint-Exupéryho/

„Malý příběh ze života hmyzu“

/vlastní tvorba/

„Cesta pro jelení psy“

/podle příběhů severoamerických indiánů/

„Zima ve školní zahradě“

/původní hudebně pohybové divadlo/

Poděkování

Z přepestrého seznamu těch, kteří se na letité činnosti integrovaného divadelního souboru Přepestro podíleli nebo ji dokumentovali, musím uvést alespoň tato jména: Eva Klípková, Pavel Hájek, Dagmar Bímová, Hubert Kindl, Oldřich Vacek, Tomáš Radkovský, Klára Hradilková, Soňa Šíchová, Tomáš Kunca, Marcela Machová, Marcela Kolaříková a řada dalších kolegů a dobrovolníků a příznivců.

Marie Harantová

Hra o malém princí

► Očista divadlem

Letos už to bohužel nestihnete, ale až za rok potkáte sice malou, ale velmi milou pozvánku speciální školy z Rooseveltovy ulice a Městské části Praha 6 do Dejvického divadla na představení Podívejte, co umíme, tak neváhejte a nechte se zlákat. Věřte, že nebudete litovat a záhy na předjarní neduhy jako jsou deprese, shon, stres či špatná nálada úplně zapomenete a snad po chvíli ani nebudete vědět, proč jste si je vůbec kdy pustily k tělu. Víím, o čem mluvím, protože přesně tohle se mi letos při sledování 5. ročníku tohoto velmi netradičního divadelního představení stalo. Jako každá máma se dvěma dětmi jsem vůbec zvažovala, jestli si můžu dovolit ten přepych jít do divadla se starší dcerou, „vypadnout“ z každodenního shonu a riskovat, jestli ta druhá, roční rošťanda přežije hlídání bez následků. Na druhé straně to ale byla slušnost, jít se podívat, když právě moje starší dcera Kateřina před pár týdny do Pomocné školy začala chodit. Stihly jsme začátek v Dejvickém divadle jen tak a přestože jsme účast neslíbily na 100%, tak nám uprostřed hlediště drželi dvě místa, přestože už bylo pár těch, na které židle nezbyla.

Druhá vlna studu mě zalila bezprostředně po rozehrání prvního příběhu právě pomocné školy – integrovaného divadla Přepestro. Čekala jsem takové to klasické, trochu improvizované besídkové vystoupení, ale místo toho jsem sledovala plně profesionální nasazení nadšených herců ve skvělých kostýmech, kteří za doprovodu hudby i mluveného slova, s tajemně nasvícenou scénou zahrály krásný příběh o indiánech a jejich seznámení s koňmi. Potřetí jsem se zastyděla hned o přestávce, protože všichni, kteří už Kačku znají, ji nadšeně v divadle vítali, těšili se na to, že za rok už bude hrát s nimi a já bych ji tím, kdybychom nešly, o tenhle pocit, kdy se doslova tetelila blahem, připravila.

Čistá tvář Evy Kopecké

Do české historie se poté s humorem ponořili mladí umělci ze Speciálního domova mládeže v Sedlci, kteří i přes své, na první pohled jasně zdravotní postižení, hráli s takovou radostí a pohodou, že jsem se zastyděla za svoji myšlenku, že oni snad ani radost ze života nemohou mít.

No a nakonec, to už jsem se neudržela a stěží polykala slzy. Ani nevím, jestli víc dojetím nad úžasným představením souboru neslyšících, Tichá hudba – zpívající ruce, kterým jsem díky tomu, jak krásně tančili do rytmu hudby jejich handicap (hluchotu?) snad ani nevěřila, a nebo nad sebou samou, že se často nechám trápit i úplnými hloupostmi a ti, kteří by na to měli právo, jakoby nevěděli, co to je.

Z divadla jsem sice odcházela s rozmazanými očima, ale vnitřně uvolněná, spokojená a šťastná. Nejvíce ze zjištění, že ti, kteří nedostali do vínku vše, mohou tak moc obohatit nás, kteří jsme možná dostali i víc, než si zasloužíme.

Ivana Navrátilová

► ...jak to tenkrát bylo aneb „Kubo, popelnice.“

V roce 2001 jsem nastoupil do Rooseveltky jako civilkář a co se nestalo, seznámil jsem se s vychovatelem Oldou. A tenhle Olda, studnice nápadů dalo by se říct, mimo jiné ve sklepních prostorách školy přestavěl jednu místnost na zkušebnu. To mě tak uchvátilo, že jsem na Oldu naléhal, ať mě tam bere častěji a častěji v rámci odpolední aktivity družiny s názvem Kapela (Hudební kůlna). Děti sem chodily hrát na opravdové nástroje a zpívat na mikrofony. To bylo něco. Ač jsem do té doby neměl zkušenost s lidmi s postižením, bylo mi jasné, že to je to pravé. Ano, ano zapřemýšlejte, v hloubi duše každého z nás se ozývá tu malý, tu velký hlas, který říká: „Chci stát na pódiu a vidět, jak lidi zpívají a tančí na (mou) hudbu, chci být Karel Gott.“ Po šesti letech práce ve speciální škole vím, že ten hlas je u dětí obrovský a touha se ukázat jakbysmet. Rok poté Olda odešel, a zůstala výzva zkusit pokračovat v dobré věci, kterou Olda začal.

Vystoupení kapely Hudební dílny na festivalu na Plumlovské přehradě

A vida, ono to šlo. Ba co víc, dokonce skvěle. Díky práci s autisty v dopoledních hodinách, kde jsem s nimi vymýšlel krátké nápěvky na dva akordy, jsem poznal Jakuba Macháčka. Nyní už dospělý muž dokázal svým osobitým charak-

terem, vtípem a chováním ovlivnit nás vychovatele a učitele. Kuba stojí za největším hitem kapely Balónky „Popelnice“. S radostným a lišáckým výrazem, plus různými doprovodnými údery dlaní o stůl rušil nejen ranní zpívání svým popelnice, popelnice, popelnice. Pohled na něj byl úchvatný. A nápad s texty byl na světě.

V roce 2002 přichází Bára a spolu vedeme hudební výchovu pro třídy dětí s autismem. Na každého žáka vymýšlíme charakteristický text... a vznikají pro Pepu Husu „svíčky, světla, zářivky“ pro Jakuba Makovského „bici, prásky, třísky“ pro Arnošta „okna, okýnka, dveře“...cože nerozumíte? A věřte, že děti věděly, že písnička je pro ně, o nich, a měly ji rády.

No a odpoledne není nic snazšího, než to celé zazpívat na mikrofon a pěkně nahlas. Přichází rychlá odezva. Úsměvy na tváři, otevřenost, společné rozhovory, kamarádství...ano, a to je právě muzikoterapie a přímo skupinová, s obsazením šest dětí, dva vychovatelé.

Tak si takhle dvakrát týdně hrajeme a najednou nabídka hrát v Dejvickém divadle. Následovala těžká práce, secvičit něco, co by se lidem opravdu líbilo. Vymyslet název kapely. Vznikl tzv. živý klip, divadlo do textu písně, popelnice a tanec na královské reagge. Ve školním roce 2003/2004 se složení kapely ustálilo. Zpěv Míša R., Michal B., Jana N., bicí Lucie G., Dominik N., kytara Jenda F. Na zkouškách vznikají originální texty.. Vystupujeme v Paláci Akropolis, na zahradní slavnosti, v Dejvickém divadle. Do kapely přichází vychovatelka, zpěvačka Madla. Rok 2005 - první vystoupení s profesionálním ozvučením v čističce odpadních vod a opět palác Akropolis, Dejvické divadlo. Díky spolupráci s organizací „Máme otevřeno“ vystupujeme na náměstí Míru. Kapela má více než 15 skladeb, může hrát i 45 minut, vys-

Vystoupení kapely Balónky v čističce

tupuje na Hanspaulském festivalu, v Dejvickém divadle, a znovu na Hanspaulském festivalu a na náměstí Míru jako hlavní host... získáváme grant z městské části, máme nahrávku svých písní a ...

30. 6. 2007 je konec, odchází nejdříve Bára, děti ze školy a nakonec i já a Madla... trochu jsme ten hlásek v duši ale poškádli... díky Kubo...

Lukáš Hrabák

Balónky: písně podle abecedy

Biciokna, Čokobanánek, Jana N., Jojo, Jón travolta, Knedlíky, Martin eŠ, Matylida, Metrobus, Mikulášská, Nebudutady, Plyn, Polívka, Popelnice, Potřebuju, Vosa, Zahrada.

► Dílny ve Verdunské

Nedaleko školy ve Verdunské ulici, v jednom běžném činžovním domě, se nacházejí dvě útulné dílny - keramická a textilně výtvarná. Prostor pro vybudování dílen pronajala za symbolické nájemné MČ Praha 6, dílny byly vybudovány s pomocí stavební firmy a upraveny na velmi vhodný prostor pro výtvarné a arteterapeutické programy pro žáky školy. V budově školy na takové aktivity už nezbývalo místo.

Možnost využívat nové dílny výrazně rozšířila nabídku tvořivých aktivit a terapeutických programů pro žáky školy.

Hlavní metodou práce v dílnách je arteterapie. Cílem arteterapie není dokonalé, konečné dílo, ale sám proces tvorby. Rozmanité výtvarné techniky, dobře uzpůsobený prostor a podpora spontánnosti usnadňují žákům vyjadřovat své pocity, otevírat skrytou tvořivost, projevovat se uvolněně a tím posilovat schopnost komunikace.

V oblasti výtvarné a rukodělné výchovy se žáci učí rozlišovat a používat barvy, pracují s různými typy materiálů, které podporují jemnou motoriku a psychomotorický rozvoj. Výtvarné a pra-

Práce v keramické dílně

covní techniky jsou využívány v arteterapeutických skupinách, ve kterých jsou žáci motivováni k vlastnímu tvoření, hraní si s materiálem a s barvami a vnímání vlastní tvorby. Nejvíce propracovány jsou tyto postupy v práci s keramickou hlinou a s textilním materiálem, který se dá zpracovávat při tkaní na různých jednoduchých rámech.

Výtvarné práce žáků

Výtvarné práce žáků

Keramická dílna je během roku pravidelně propůjčována žákům ze ZŠ Emy Destinové v rámci programu skupinové integrace. Pro členy SPMP je organizováno 2x ročně výtvarné odpoledne v keramické i výtvarné dílně.

Výrobky, které v dílnách vznikají vystavujeme a prodáváme při různých presentačních akcích školy (Zahradní slavnosti, Mikulášská besídka, divadelní představení).

Marcela Kolářiková

► Naše naučné stezky

Turistika – jako odpolední aktivita

Na každé stezce lze objevovat dosud nepoznané. A k tomu dostat darem tak malebné okolí jako má naše škola. To potom stačí otevřít oči, obout si pořádné boty – a to nejdůležitější – mít takovou partu pochodníků: statečná děvčátka a udatné chlapce. To jsou oni: nezaleknou se ani toho nejstrmějšího šareckého kopce.

To se to potom putuje, objevuje i překonává únava. Do dětských duší se ukládají nečekaná lesní zákoutí, přeskakované potůčky, temné skály, tajemné strže a hebké louky. Téměř pohádkové uličky střešovických domků. Jsou i rozjímavé odpočinky na vlídných mytínách, či u libockého rybníka.

Dospělí se dívají, poslouchají a žasnou. Děti každé po svém, každé ve svém čase i beze slov – někdy jsou přece zbytečná – vypoví, co všechno jim naše vycházky daly. Snad lépe: co si ony z nich vzaly.

Takže putujeme spolu dále. Stezek je v okolní přírodě a v našich srdcích nepřeborně.

Pavel Hájek, červen 2004

Na vycházce s Pavlem Hájkem

Všichni za jeden provaz

Od roku 1994 pořádá naše škola každoročně v srpnu letní integrované tábory. Letos tedy se tábor uskutečnil již poctřinácté.

Na tábory jezdí společně žáci naší školy se svými sourozenci a kamarády, kteří jsou žáky běžných škol. Tak dochází zcela samozřejmě k předávání zkušeností mezi oběma skupinami a děti se učí společně žít, vycházet si vstřícně, respektovat svoji jinakost. Zdravé děti zblízka poznávají život dětí s postižením, učí se jim rozumět a trpělivě je doprovázet, případně s leccím pomoci. Schopnost pomáhat se tak rozvíjí zcela přirozenou cestou. Všichni na táboře se učí toleranci a respektu k sobě navzájem.

Většinu táborů jsme prožili v Bukové u Nových Hradů v jižních Čechách, třikrát jsme měli letní tábor ve Ville Vallile v Červeném Újezdu u Votic.

Tábor u vesnice Buková je umístěn v lese u rybníka, děti přespávají v dřevěných chatkách, mezi nimiž je velké prostranství s hřištěm. Všechny děti se zde dobře orientují, mají prostor pro spontánní hry, společně sportují (fotbal, jízda na koloběžkách). Velmi oblíbenou zábavou jsou pro-

► Letní integrované tábory

jížděky na lodích po rybníce, pozorování vodních ptáků.

Hlavní náplní tábora bývá vždy táborová hra, která tvoří základ denních programů během celé doby tábora. Za dětmi přicházejí pohádkové postavy, Pán lesů, Bílá paní, indiánský náčelník, skřítkové a loupežníci. Děti jim buď pomáhají, plní různé úkoly nebo nad nimi musí zvítězit. Dobro nakonec vždycky vyhraje a hra bývá zakončena objevením sladkého pokladu.

Táborníci na Bukové

Arteterapie na táboře

Součástí tábora je také sportovní den, kdy se soutěží v atletických disciplínách, hraje se fotbalový turnaj, oblíbenou soutěží je přetahování na laně nebo závody na lodích.

Provoz tábora zajišťují hlavně pracovníci školy, kteří se starají o nákup, vaření a technické zajištění.

Na programu se podílejí různí studenti, kamarádi a starší sourozenci, kteří zároveň pracují jako vedoucí družin nebo osobní asistenti. Někteří z nich jezdí na naše tábory dlouhodobě a tato zkušenost se jim stává podnětem k další studijní orientaci.

Na letní integrovaný tábor se všichni těší celý rok.

Je nádherným vybočením ze všedních dnů a velkou inspirací malým i velkým.

Jitka Zimová

Na cestě z Bukové

**„Lépe zapálit jednu svíčku,
než si stěžovat na tmou“**

► KANCELÁRIA – pohľad zo zakulisia

Ráno – z jedálne počuť gitaru a ranné pesničky, treba skontrolovať počet detí a nahlásiť do jedálne základnej školy. Deti sa rozchádzajú do svojich tried a nastáva ticho, ktoré občas narúša tón zvoniaceho telefónu. Púšťam sa do zadaných úloh.

Obed – ruch a štrngot príborov, vrava a spokojné žalúdky. Príprava na oddych.

Poobedie – nastáva ticho, deti sú na poobedňajšej činnosti, páči sa mi, keď počujem hudbu a spev. Zvonček od brány, prichádzajú rodičia.

Teší ma krásny pohľad z okna a detské hlávky nakúkajúce do kancelárie.

Základnej škole špeciálnej na Rooseveltovej ulici k 25. výročiu želim milé a spokojné deti a rodičov, tvorivých a veselých pedagógov, rozhodnú, pevnú a pokojnú pani riaditeľku.

Jasmina Oľšaková

Slavnosť v jedálni

Zpívání v jedně

► Rozhovor s maminkou Kačenky Navrátilové

Kačka letos u nás ve škole končí, jak se Vám u nás líbilo?

Speciální škola Rooseveltova pro nás byla dokonale oázou. Bohužel jsme ji našly až docela pozdě. Kateřina zahájila svoji školní docházku ve školním roce 1996/97. Měly jsme roční odklad, protože už bylo jasné, že máme zdravotní problémy, ale zatím jsme ještě netušily, že i s mentálním handicapem. Do první třídy jsme vyrazily co nejbližší místu bydliště, kde jsme navíc nastoupily do vyrovnávací třídy. Byla to škola v Letohradské ulici na Praze 7. Po dvou měsících Kačku ale prakticky vyloučili, protože absolutně nic nezvládala a poslali nás hledat něco jiného. V Tusarově ulici jsme tedy nastoupily do Bratrské školy. Zde pro nás měli celkem pochopení, ale jejich speciální pedagožka přesto doporučila zvláštní školu. Šly jsme tedy do Slezské ulice na Prahu 2. Zde to ale pro mě byla „velká Itálie“ hlavně stran odpoledního zajištění dětí, tak jsme od dalšího školního roku nastoupily, opět do první třídy do Zvláštní školy v Olšínách v Praze – Strašnicích. Sem jsme chodily asi tři roky a když Kačka učení opět nezvládala, doporučili nám Waldorfskou školu na Náměstí míru v Praze 2. Zde jsme opět chodily asi tři roky, ale bylo to hodně komplikované, protože pro děti vůbec nezajišťovali odpolední program, či alespoň družinu. Přestaly jsme zvládat učivo i zde. V té době byla Kateřina navíc na komplikované neurochirurgické operaci v motolské nemocnici a zde jsme se dozvěděly o „Rooseveltce“. Přijetí bylo velice vstřícné a dokonce jsme se mohly zapojit uprostřed školního roku, takže jsme nastupovaly po jarních prázdninách v roce 2002.

Nebyl to pro Vás tedy velký skok „dolů“?

Naopak. Na začátku jsem sice trochu pochybovala, jestli Kačku nestrhnou trochu „dolů“ na první pohled postiženější děti, ale opak byl pravdou. Skoro mě mrzí, že jsme tuto školu nenašly hned na začátku. Ušetřily bychom si stovky kilometrů po Praze, hledání slečen na hlídání a trápení s tím, že se

Kačka Navrátilová ve hře Malý princ

nemůžeme nic naučit. Ale asi to tak mělo být. Náš zdravotní stav se na začátku naší školní docházky nezdál být tak problematický, takže jsme hledaly a zkoušely, co se dalo. Najednou jsme se ale dostaly do prostředí, kde nic nebyl problém. Netrápily jsme se s tím, co se nikdy nemůžeme naučit, Kačka byla veselá a nadšená každou pochvalou, kterých bylo najednou tolik, jako nikdy předtím. Navíc byla na škole bohatá nabídka kroužků, milé a trpělivé paní učitelky i celá armáda asistentů. Prostě radost a pohoda, ve kterou jsem já už ani nedoufala. Škoda, že už musíme končit, i když už vlastně navíc rok „přesluhuje“.

A kam se dál vydáte?

Dalšímu Kaččinu působení jsem věnovala v posledních měsících hodně času i sil, protože už vím, že si nemůžeme dovolit to, co dřív, tedy metodu pokus – omyl a zas dál. Zmapovala jsem si celou Prahu i okolí. Moc hezké to je ve Slunci v Unhošti, ale pro nás časově s dojížděním nereálné. Krásný ústav pro mládež je také v Psárech, dokonce jsem uvažovala o stěhování, ale to zatím nevyšlo, takže jsme nakonec zvolily (také na doporučení naší třídní paní učitelky) Praktickou školu v Josefské ulici na Praze 1. Je to pro nás relativně blízko a je tam i zajímavá nabídka výuky a volnočasových aktivit. Také časové zázemí, kdy může být dítě pod dohledem školy, je velice nadstandardní. Dokonce jsem v okolí sehnala i mateřskou školku pro mladší dceru, tak teď budeme společně cestovat ne na Prahu 6, ale na Prahu 1. Na „Rooseveltku“ ale vždy budeme vzpomínat s láskou a vděčností, poznaly jsme tam, že i s nelehkým osudem se dá ve společnosti milých lidí docela fajn žít. Děkuje me.

Kačka s maminkou

► Historie školy v datech

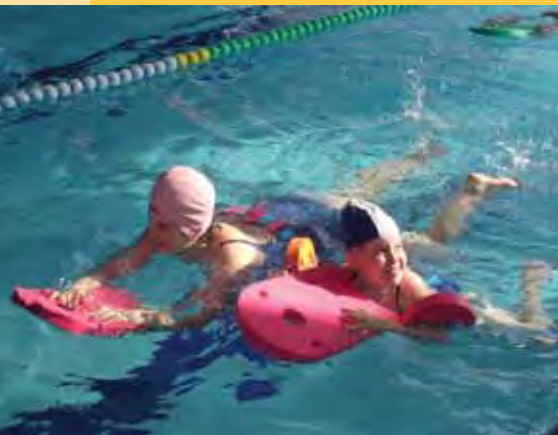
- 1982** otevření Pomocné školy v Praze 6 v Bubenči, včetně dislokovaných tříd v Břevnově, v ulici Cvičebná
- 1982 – 1992** ředitelka **Anna Vávrová**
- 1984** připojení 4 dislokovaných tříd ve Zvláštní škole Boleslavova, v Praze 4
- 1992** první výjezd školy do zahraničí k moři otevření 2 tříd ve stacionáři v Alžírské ulici, v Praze 6 první zahradní slavnost – oslava 10 let trvání školy
- 1993** ředitelka **Eva Klířová**
založení občanského sdružení „Klub rodičů a přátel dětí Pomocné školy“
- 1994** založení Speciálně pedagogického centra Vertikála
- 1994** rekonstrukce rozvodů vody
- 1995** plynofikace kotelen vytvoření detašované třídy v Domově sv. Rodiny na Petřinách oddělení dislokovaných tříd v Praze 4
- 1996** generální oprava střechy a nová fasáda budovy pronájem pavilonu v Praze 6 - Vokovicích – zřízení arteterapeutické dílny a přestěhování části SPC Vertikála
- 1997** první vystoupení v Dejvickém divadle – představení „Podívejte, co umíme“
- 1998** pořádání 1. plesu školy
- 1999** přechod školy do právní subjektivity přestěhování třídy z Domova sv. Rodiny do pavilonu ve Vokovicích
- 2000** rekonstrukce šatny v budově školy – slavnostní otevření v říjnu
- 2001** detašovaná třída Domova sv. Rodiny přesunuta do nově otevřené budovy Domova v Liboci otevření nově vybudovaných dílen ve Verdunské ulici první benefiční koncert Filharmonie Hradec Králové v kostele Šimona a Judy ve prospěch školy a o. s. Villa Vallila
- 2002** vybudování sportovního hřiště s umělým povrchem na zahradě školy slavnost 10. výročí založení tříd v Alžírské ul. v Dejvickém divadle
- 2005** umístění 1 třídy do budovy ZŠ Emy Destinové v Českomalínské ulici v rámci projektu „Společně ve škole“ ukončení provozu detašované třídy v Domově sv. Rodiny ustanovení Školské rady
- 2006** změna názvu školy – ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ začátek tvorby školního vzdělávacího plánu
- 2006 – 2007** rozsáhlá rekonstrukce a přístavba tříd v Alžírské ul.
- 2007** změna názvu občanského sdružení Klub rodičů a přátel dětí Pomocné školy na o. s. Na dlani

► Seznam zaměstnanců v letech 1982 – 2007

Babiárová Mária	Hájek Pavel	Kouřil Jan	Plicková Jaroslava	Střelcová Jarmila
Baladránová Antonínová Petra	Hájková Anna	Kovaříková Irena	Pokorná Eva	Svobodová Alena
Bartošová Věra	Harantová Marie	Kozojedová Magdalena	Poláková Renáta	Šichová Soňa
Baxová Pavla	Hejma Jan	Kožíšková Marie	Pourová Vlasta	Šormová Růth
Bémová Hana	Herbstová Iva	Kratochová Jarmila	Pštrossová Václava	Švejcová Jana
Bémová Radka	Holčák Jindřich	Krčková Jiřina	Radkovský Tomáš	Tejmarová Klára
Bimová Drahomíra	Hrabák Lukáš	Ledečová Vlasta	Radová Věra	Thálová Kateřina
Bratinková Václava	Hronková Kateřina	Lukášová Jaroslava	Rádrová Lucie	Thorová Kateřina
Burdová Jana	Janelová Soňa	Machová Iva	Reichlová Kateřina	Tlustá Kateřina
Bydžovská Karla	Ježdíková Ludmila	Machová Marcela	Rendl Josef	Vacek Oldřich
Cermanová Andrea	Jirásek Radovan	Masáčková Veronika	Rendlová Petra	Valáková Alena
Čadilová Věra	Jůn Hynek	Meissnerová Eliška	Rogová Bronislava	Varvažovská Eva
Čechová Věra	Kaslová Dagmar	Michalcová Vladimíra	Rozlívka Pavel	Vávrová Anna
Čermáková Libuše	Kaválková Laura	Miskosová Margit	Rybničková Ivana	Vích Leoš
Češková Ludmila	Kendíková Iveta	Moslerová Helena	Sajfřtová Jana	Víchová Alice
Dobalová Ilona	Klípa Jan	Němcová Jaroslava	Satková Marie	Vízková Miloslava
Drahotová Jana	Klířová Eva	Neruda Václav	Semínová Michaela	Wagnerová Jiřina
Fučíková Jana	Koczková Marie	Olšiačková Jasmína	Sichrovská Kateřina	Zajíc Jan
Gulýasová Barbora	Koláříková Marcela	Pávová Ludmila	Silberhornová Eliška	Zaspalová Veronika
Gurthová Eva	Kopřivová Marie	Pazlar Břetislav	Skalická Magdalena	Zelinková Veronika
Hajdovská Václava	Korandová Marie	Petřlová Vlasta	Součková Kristýna	Zimová Jitka
	Kortusová Ludmila	Pišová Radka	Soukupová Tereza	Zinke Eva

► Život školy ve fotografiích

Plavecký trénink

Vaření

Na výletě

Hipoterapie na zahradě školy

Škola na horách

Zahradní slavnost 2006

Na Zahradní slavnosti 2007

Tři králové

Kluci ze třídy "E" na krávně

Turnaj v přehazované - Dřevěnice 2005

*Třída "K"**V Chorvatsku**Masopust průvod vychází ze školy*

Zimní pobyt na Hájence

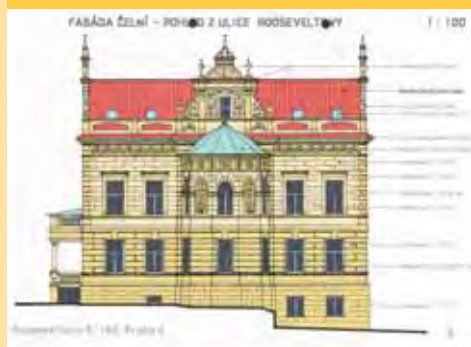
Vodácký trénink

cvičení na školním hřišti

Ze sportovních her

Návrh fasády

Ze stavebního archivu

► Poděkování sponzorům

Děkujeme všem, kteří nám pomáhají a podporují naši činnost.

ARCIBISKUPSTVÍ PRAŽSKÉ, Praha 1
Bém Pavel, MUDR.
Cengr Michal
Citibank a.s., Praha 6
Čížková Olga, Praha 7
Dobal Prokop, Praha 5
Film Makers, Praha 6
Hewlett-Packard s.r.o., Praha 4
INTERCATERING spol. s.r.o., Praha 6
Jako s.r.o., Praha 8
KALIŠ & KRÁTKORUKÝ, spol s.r.o., Praha 6
Lejsal Ondřej, Ing.
M & P COPIER, Praha 6

Marisko Václav Ing. - ADV Studio, Praha 6
MK INTERIÉR, s.r.o.
PREVENT HELICH, Praha 9
REPRO FETTERLE, s.r.o.
Splídkovi Arnošt a Miroslava
Stavby silnic a železnic a.s., Praha 1
SUPRA PRESS s.r.o., Kladno
Sybase Software, s.r.o., Praha 6
ŠKODA PRAHA a.s., Praha 6
ULTRALAB & SYN, Praha 6
Zámečnictví Vlastimil Verner, Praha - východ
ZŠ Hanspaulka a MŠ Kohoutek, Praha 6

Zvláštní poděkování patří Městské části Praha 6.

► Obsah sborníku

Slovo na úvod (Eva Klířpová).....	2
Vzpomínky po 25 letech společné cesty (Marie Harantová)	3
Škola dnes (Eva Klířpová)	4
Naplněný sen (Alice Vířhová)	5
Můj život (ze života absolventky pomocné školy)	7
Třídny pro žáky s autismem (Věra Čadilová)	8
Detášované třídy v Alžírské (Jana Drahotová)	9
Třída v Domové sv. Rodiny (Věra Radová) ...	11
Jak se učím počítat (slohová práce Lenky Kalinové)	13
Speciální pedagogické centrum (Dagmar Kaslová, Klára Tejmarová).....	14
Škola v současnosti (Eliška Silberhornová, Jitka Zimová)	15
Další školní aktivity Přepestré divadlo (Marie Harantová)	16
Očista divadlem (Ivana Navrátilová)	18

... jak to tenkrát bylo aneb Kubo, popelnice (Lukáš Hrabák)	19
Dílny ve Verdunské (Marcela Kolářková) ...	20
Naše naučné stezky (Pavel Hájek)	21
Letní integrované tábory (Jitka Zimová) ...	22
Kancelária – pohľad zo zákulisia (Jasmína Olšiaková)	23
Rozhovor s maminkou Kačenky N.	24
Historie školy v datech	25
Seznam zaměstnanců v letech 1982–2007	25
Život školy ve fotografiích	26
Poděkování sponzorům	31

Zpracování sborníku: Eva Klířpová, Marie Harantová, Ilona Dobalová, Jana Švejdová
Grafická úprava: Prokop Dobal

Sborník byl vydán s podporou MČ Praha 6

**Základní škola speciální
Rooseveltova 8/169
160 00 Praha 6**

**tel.: 224322147, fax: 233321044
škola@skolaroos.cz, www.skolaroos.cz**